

‘AMAL-I-ŞĀLIḤ
OR
SHĀH JAHĀN NĀMAH
OF
MUḤAMMAD ŞĀLIḤ KAMBO
(A COMPLETE HISTORY OF THE EMPEROR SHĀH JAHĀN)

.....
VOLUME III
.....

EDITED BY
GHULAM YAZDANI, O.B.E.

*Director of the Archaeological Department in H. E. H. the Nizam's Dominions and
Epigraphist to the Government of India for Persian and Arabic Inscriptions*

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS
PUBLISHED BY THE ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

—
CALCUTTA

1939

BIBLIOTHECA INDICA

Work No. 211

— — — — —
SAMAL-I-SĀLĪH

OR

SHAH JAHAN NĀMAH

عمل صالح

الموسوم به

شاه جهان نامه

تصنيف

محمد صالح كنبر لاهوري

به تصحيح و تنقيح

غلام يزداني او - بي - اي

ناظم محكمه آثار قديمه در رياست حيدر آباد دکن

و ماهر کتبات السنه عربيه و فارسيه در سرکار همد

جلد سوم

باهتمام زوائل ايشيائيک سوسائتي بنگال

در مطبع پبلسٹ مشن کلکتہ طبع شد

سنه ۱۹۳۹ عيسوي

عمل صالح

جلد سوم

فهرست مضامین

صفحه	عنوان
۱ ...	آغاز سال بیست و یکم جلوس میمنت مانوس ...
۳ ...	پناه آوردن نذر محمد خلی باستان دولت نشان و باز مرحمت فرمودن ملک بلخ و بدخششان بغان مذکور ...
۶ ...	معادرت مویکب همایون از کابل بدار السلطنت لاهور و از آنجا بمستقر الخلافت اکبر آباد ...
۱۰ ...	تذمه احوال بلخ و بدخششان و مرحمت نمودن این دو ملک به نذر محمد خان ...
۱۹ ...	جشن وزن مبارک شمسی ...
۲۰ ...	کیفیت ارسال قندیل مرصع بروغنه منبرکه حضرت سرور کایدات صلی الله علیه و سلم ...
۲۳ ...	نوروز عالم افروز ...
۲۴ ...	گزارش بغای حصار و عمارات شاهجهان آباد و کیفیت آبادی و جریان نهر ...
۳۰ ...	حقیقت قلعه و عمارات مرکز محیط دولت ...

(ب)

صفحه	عنوان
...	اساس یافتن مسجد جامع و احداث آن بنامی خیر حسب الحکم
۵۱	خدیدو عالم بر کوهچقکه که در وسط شاهجهان آباد واقع است ...
...	نزول اشرف حضرت صاحبقرانی در شاهجهان آباد و تزئین پذیرفتن
۵۵	جشن عسرت و دیگر خصوصیات ...
۶۲	جشن وزن مبارک قمری ...
۶۳	آغاز سال بیست و دوم از جلوس اقدس ...
...	افتیاض الریه بجانب سفیدرون برای شکار و رسیدن خبر آمدن والی
۶۵	ایران بقذدهار ...
۶۷	افتیاض الریه بصوب پنجاب و رسیدن خبر محاصره قذدهار ...
...	برآمدن قلعه قذدهار از تصرف اولیای دولت و فرستادن پادشاهزاده
...	محمد اورنگ زیب بهادر و جمله الملکی سعد الله خان
...	و نبرد نمودن رستم خان و قلیچ خان سرداران قزلباش و فتح
۷۰	یافتن اینها بر قزلباشان ...
۹۳	جشن وزن مبارک قمری ...
۹۷	آغاز سال بیست و سوم جلوس مبارک ...
۱۰۵	ارتفاع یافتن رایات بصوب دارالخلافه ...
۱۰۶	جشن وزن شمسی ...
۱۰۷	تزئین یافتن بزم نوروز اول در دارالخلافه ...
۱۱۱	شروع سال بیست و چهارم جلوس مبارک ...
۱۱۹	جشن وزن شمسی ...
۱۱۹	توجه اشرف بگلگشت کشمیر ...
۱۲۱	جشن وزن قمری ...

(ج)

صفحه	عنوان
۱۲۴	آغاز سال بیست و پنجم از جلوس مبارک
۱۲۸	مراجعت از کشمیر به لاهور
۱۳۱	دستوری یافتن حاجی احمد سعید بسفارت روم
۱۳۴	جشن وزن مبارک شمسی
	نهیست رایات از لاهور به کابل و تعیین لشکر سرداری بادشاهزاده محمد اورنگ زیب بهادر و علامی سعد الله خان بجهت
۱۳۸	تسخیر قندهار مرتبه دوم
۱۴۲	جشن وزن قمری
۱۴۵	آغاز سال بیست و ششم از جلوس مبارک
۱۴۷	مراجعت نمودن لشکر ظفر اثر از قندهار بی نیل مقصود
۱۵۱	معاودت اوویه از کابل بصوب دارالخلافه
۱۵۵	جشن وزن شمسی
۱۵۵	تعیین یافتن بادشاهزاده محمد دارا شکوه به تسخیر قندهار
۱۵۹	جشن وزن قمری
۱۶۰	آغاز سال بیست و هفتم از جلوس مبارک
	روانه شدن شاه بلند اقبال از لاهور بصوب قندهار و مراجعت نمودن
۱۶۱	تشریف شریف بمستقر الخلافت اکبر آباد
۱۷۵	جشن وزن شمسی
۱۸۰	جشن وزن قمری
۱۸۱	کدخدائی سلطان سلیمان شکوه نا دختر دارا امر سنگه خواهر زاده
۱۸۶	راجہ جی سنگه

صفحه	عنوان
۱۸۸	آغاز سال بیست و هشتم از جلوس مبارک
۱۹۳	متوجه شدن اعلیٰ حضرت بصوب اجمیر
۱۹۸	جشن وزن شمسی ...
۲۰۴	آغاز سال بیست و نهم از جلوس مبارک
۲۱۴	جشن وزن شمسی ...
۲۱۵	جشن وزن قمری ...
۲۱۸	آغاز سال سیم از جلوس سعادت مانوس
	نهضت بادشاهزاده محمد اورنگ زیب بهادر بگلگنده و آمدن میر
۲۲۱	محمد سعید میر جمله ...
	مامور شدن بادشاهزاده محمد اورنگ زیب بهادر بهم بیجا پور
	و مرخص گشتن معظم خان و دیگر امرای عظام باذصرام
۲۳۵	آن مهم ...
۲۳۷	نهضت والا بکنار گنگ ...
۲۳۸	جشن وزن شمسی ...
۲۳۹	جشن وزن قمری ...
۲۴۰	نهضت موکب معلیٰ بمتازل فیض آباد
۲۴۴	آغاز سال سی و یکم از جلوس والا ...
	کیفیت رسیدن معظم خان بخدمت بادشاهزاده محمد اورنگ زیب
۲۴۹	بهادر و مفتوح شدن اکثر قلاع بیجا پور و سوانج دیگر ...
	حقیقت عارض شدن عارضه ناملایم بر مزاج اشرف و وقوع وقایع
۲۶۳	عظیمه و برهم شدن معاملات سلطنت ...
	گزارش داستان عبوت انزلی که در آغاز سال سی و دوم جلوس

صفحه	عنوان
	باقضای قضای نازل رو داد و وقوع حوادث و بهم
۲۷۲ ...	شدن معامله ...
۲۹۰ ...	نقل نامه بیگم صاحب ...
۲۹۲ ...	نقل عرضداشت بادشاهزاده اردنگ زیب بهادر ...
۳۰۳ ...	فرمان عالیشان ...
۳۰۴ ...	جواب فرمان ...
	نقل فرمان که مصحوب خلیل الله خان و فاضل خان
۳۰۶ ...	فرستاده شد ...
۳۰۸ ...	نقل فرمان دیگر که مصحوب فاضل خان فرستاده شد ...
۳۱۱ ...	عرضداشت در جواب فرمان ...
۳۳۴ ...	گرفتار شدن بادشاهزاده محمد دارا شکوه ...
	آوردن بادشاهزاده محمد دارا شکوه را از نواحی بهکر و فیل سوار
	گوزانیدن از میان بازار دارالخلافت شاهجهان آباد و بردن
۳۳۹ ...	بخضر آباد ...
	رحلت بادشاهزاده محمد دارا شکوه ازین جهان بی مدار و گشتن
	بادشاهزاده محمد مراد بخش بفتوای قاضی گوالیار و فرستادن
	سلطان سلیمان شکوه و شاهزاده سلطان محمد بقلعه گوالیار
	و خورانییدن کرکنار و در گزشتن شاهزاده سلیمان شکوه
۳۴۱ ...	باجل طبیعی ...
	خرامش بندگان اعلی حضرت شاهجهان بادشاه غازی ازین
	وحشت سرای بسرابستان ریاض قدس و قرین ملال گشتن
۳۴۶ ...	متوطنان عرصه وجود ازین مصیبت عام ...

(و)

صفحہ	عنوان
	احوال برکت اشتمال اہل حال و قال از سادات عظام و مشایخ کرام و علمای علام و فضلی انام و اطباء حذاقت پیشہ و شعرائ لطیف اندیشہ و امرای عالی مقدار کہ ادراک سعادت عہد میمنت مہد حضرت صاحبقران ثانی نمودہ اند ... ۳۵۶
۳۵۷	سلسلہ سلسلہ علیہ مرتضوی سید محمد بخاری رضوی ...
	نقارۃ آل کرامت صفات سید شریف الذات کریم الخصال سید جلال ۳۵۹
	قدوۃ اصحاب فنا اسرۃ ارباب بقا شیخ جلیل کبیر بزدگی حضرت میان میر ۳۶۳
۳۶۶	شیخ جلیل القدر شیخ بلال قادری ...
۳۶۷	مظہر تجلیات خفی و جلی مولانا مصعب علی ...
۳۶۹	خواجه عظیم القدر عزیز الوجود خواجہ خاوند محمود ...
۳۷۰	حقایق آگاہ ملا شاہ بدخشی ...
۳۷۲	زاهد پاکیزہ دین زبده اہل یقین میر حسام الدین ...
۳۷۳	صاحب باطن صافی و ظاہر ظاہر شیخ ناظر ...
۳۷۵	عارف عرفان نصیب شیخ حبیب معروف براجہ ...
۳۷۶	عمدہ نزدیکان حضرت باری ملا خواجہ بہاری ...
۳۷۶	عارف معنوی و صوری شیخ صادق برہانپوری ...
۳۷۷	صوفی پاک منش صافی ضمیر میان شیخ پیر ...
۳۷۸	ثابت قدم صراط مستقیم وحدت و توحید شیخ عبد الرشید ...
۳۷۹	آراستہ کمالات ازل و ابد میر سید محمد ...
۳۷۹	عارف کامل حقایق آگاہ شیخ عنایت اللہ ...

(ز)

صفحه	عنوان
۳۸۲	سرآمد دانشوران واجب التعظیم مولانا عبد الحکیم
۳۸۴	مجمع فضایل صوری و معنوی مولانا عبد الحق دهلوی
...	واقف رمز عجمی و تازی مولانا شکر الله شیرازی مخاطب
۳۸۵	بافضل خان
۳۸۶	دانشور خرد پرور علامه دوران سعد الله خان
...	منظور نظر عنایت بیچونپی ملا عبد الماک تونی مخاطب
۳۸۷	بفاضل خان
۳۸۸	مورد مرآح ایزدی مولانا شفیعی یزدی مخاطب بدانشمند خان
۳۸۹	بهر موج فیض بخششی مولانا فاضل بدخشی
۳۹۰	فاضل والا مقام مولانا عبد السلام
۳۹۰	سرآمد فضلی ملّت حنیف مولانا عبد اللطیف
۳۹۱	سر دفتر علمای خطّه وجود ملا محمود
۳۹۱	فاضل عالی فطرت مولانا عوض وجیه
۳۹۲	مولانا یعقوب لاهوری
۳۹۲	مولانا ابو الفتح ملتانی
۳۹۳	حکیم صدرا خلف حکیم نضر الدین محمد شیرازی
۳۹۴	حکیم ابو القاسم ماقب بحکیم الملک
۳۹۴	حکیم یکنای کاشی
۳۹۴	حکیم مومنانی شیرازی
۳۹۵	حکیم فتح الله شیرازی
۳۹۵	حکیم علم الدین مخاطب بوزیر خان
۳۹۵	حکیم داؤد

(ح)

صفحة	عنوان
۳۹۶	شیخ حسن جراح متوطن کرانه
۳۹۷	سرآمد جادو کلامان نادره فن حاجي محمد جان قدسي
۴۰۲	ابو طالب متخلص بکليم
۴۰۴	واقف رموز نهان و پيدا ملا شيدا
۴۰۸	نکته سنج بی نظير مولانا ابو البركات المتخلص به منير
۴۱۴	مولانا فيضا مهين برادر مولانا منير
۴۱۵	مظهر فيض نامتناهی مير آهي
۴۱۷	حکيم حلق
۴۱۸	سعدای گيلاني
۴۲۰	محمد قلي سليم
۴۲۲	ملا نسبتي تهايدسري
۴۲۴	حسن بيگ رفيع مشهدي
۴۲۶	شيخ محسن فاني
۴۲۸	اشعار غنی
۴۲۹	محمد علي ماهر تخلص
۴۳۰	ملا حسن فروغي
۴۳۲	سعيد خان ملتانى
۴۳۳	ملا حاجي لاهوري
۴۳۴	چندر بهان برهمن
۴۳۵	ميرزا جلالی طباطبائی يزدي
۴۳۶	علامي فهامي افضل خان
۴۳۷	جمدة الملکي سعد الله خان

(ط)

صفحه	عنوان
۴۳۷	علاء الملک مخاطب به فاضل خان ...
۴۳۷	عبد اللطیف گجراتی لشکر خانی ...
۴۳۸	عبد الحمید لاهوری ...
۴۳۹	محمد وارث ...
۴۳۹	میرزا امینا ...
۴۳۹	شیخ عنایت الله ...
۴۴۱	ملا محمود جونپوری ...
۴۴۱	مولانا ابو البرکات المتخلص به منیر ...
۴۴۲	حکیم حاذق ...
۴۴۲	شیدا ...
۴۴۳	چندر بهان ...
۴۴۳	محمد مراد کشمیری مخاطب بشیرین قلم ...
۴۴۳	آقا رشیدا ...
۴۴۴	میر محمد صالح و میر محمد مومن پسران میر عبد الله مشکوف رقم ...
۴۴۴	شرف الدین عبد الله ...
۴۴۵	میر سید علی تبریزی ...
۴۴۵	میرزا محمد جعفر مخاطب به کفایت خان و جلال الدین یوسف ...
۴۴۶	مغاصب بادشاهزادهای عالی مرتبت ...
۴۴۸	امرای نه هزاری ...
۴۴۸	امرای هفت هزاری ...

(ی)

صفحه	عنوان
۴۴۹	امرای شش هزاری
۴۵۰	امرای پنج هزاری
۴۵۲	امرای چهار هزاری
۴۵۳	امرای سه هزاری
۴۵۶	امرای دو هزار و پانصدی
۴۵۷	امرای دو هزاری
۴۶۰	امرای هزار و پانصدی
۴۶۴	امرای هزاری
۴۷۰	امرای نهصدی
۴۷۱	امرای هشت صدی
۴۷۵	امرای هفت صدی
۴۷۸	امرای شش صدی
۴۸۱	امرای پانصدی

شروع سال بیست و یکم جلوس میمنت مانوس

روز شنبه غره جمادی الثانی سنه هزار و پنجاه و هفت آغاز سال بیست و یکم از جلوس میمنت مانوس پیرایه مسرت و شادمانی بروزگار داده چون با روز عید گلابی موافق افتاده بود بنابر رعایت رسم این روز شاهزاده‌های والا قدر و امرای عظام آوانی مرصع و زرین پراز گلاب در خور حالت و منزلت از نظر اشرف گزینیدند - مراد کام صفوی بخدمت فور بیگی و طاهرخان ولد محمد اشرف پسر اسلام خان باضافه منصب سرافرازی یافتند - بعرض مقدس رسید که لشکر اوزبکیه که در نبرد بلخ راه فرار پیموده آواره دشت ادبار گشته بودند اراده دارند که بددخشان رفته دستبرد می نمایند - لاجرم شاهزاده محمد مراد بخش را پنجم ماه مذکور بمرحمت خلعت با نادری و در اسپ از طریقه خاصه با زین میثاکار و طلا نوازش نموده بدانجانب رخصت فرمودند - لهراسپ خلی را بمنصب سه هزاری ذات در هزار و پانصد سوار از اصل و اضافه و اسپ با زین نقره و هریک از شمس الدین ولد مختار خان و سید عالم و روح الله ولد یوسف محمد خان تاشکندی و فدیر بیگ سلدوز و سید محمد ا و قباد خلی بعنایت اسپ سر بلند گشته همراه آن والا گهر رخصت گردیدند - و عبد الله ولد سعید خان بهادر ظفر جنگ که از جانب

پدر بنظم بهگرمی پرداخت از اصل و اضافه بمنصب هزار سوار
سرافراز گردید *

پانزدهم بادشاه فلک جاه بسیر خیابان و درانیدن اسپان خاصه
تشریف فرمودند - همین روز بمنزل شاه شجاع نزول اشرف ارزانی داشته از
جمله پیشکش آن والا گهر سه لک و بیست هزار روپیه جواهر و مرصع آلات و
فیل و افمشه و دیگر ظرایف بنگاله گرفتند - خدیو کرم گستر بآن والا گهر
سرپیچ یک قطعه لعل و دو دانه مروارید و قدری مرصع آلات بقیمت یک
لک روپیه و اسپ عربی نژاد ظفر نام با زین میفاکار و بهر دو پسر نیک اختر
آن فیرواج خلافت سلطان زین الدین محمد و سلطان بلند اختر دو تسبیح
مروارید و دو طره مرصع مرحمت فرمودند - سیادت خان برادر اسلام خان
بمنصب دوهزاری هفت صد سوار و افتخار خان بمنصب دو هزار سوار پانصد
سوار و صوفی بهادر بمنصب هزار سوار سربلندی یافتند *

چون از واقعه بلخ و بدخشان معلوم اشرف گشت که اوزبکان فسخ اراده
تاخت بدخشان نموده اند شاهزاده محمد مراد بخش حسب الحکم مقدس
از چاریکار مراجعت نموده استلام رکن و مقام کعبه آمال و امانی بجا آوردند -
حکم شد لهراسپ خان دو بیست اسپ بواسطه احدیان و سرب و باروت
بنور الحسن تپانه دار غوری رسانیده بر گردن - نوزدهم شاهزاده مراد بخش
بعنایت خلعت و سرپیچ یک قطعه زمرد و دو دانه مروارید و تفویض حراست
کشمیر سرافراز یافتند رخصت آنصوب گردید *

بیست و یکم بیادشاهزاده عالی مقدار محمد اورنگ زیب بهادر
خلعت خاصه با فاندی و چهار اسپ با زین طلا و بامیر الامرا خلعت
و دو اسپ با زین طلا و بهر کدام از بهادر خان و رستم خان خلعت خاصه

با زمین زین و بشاد خان خلعت و اسپ با زمین مطلا از روی عنایت ارسال داشتند - و خدمت قلعداری کابل از تغیر شیورام کور بعهده شاد خان مقرر نموده حکم فرمودند که تا آمدن از میمنه ملتفت خان بکراست آن پردازد - و بیست و سوم سید هدایت الله قادری که پدرش سید احمد قادری در عهد حضرت جنت مکانی بصدارت کلّی هندوستان سرافرازی داشت بخدمت صدارت از انتقال برگزیده دردمان نجابت و اجلال سید جلال مرحوم مغفور و اضافه پانصدی و دو بیست سوار فرق عزت برافراخت - چون پرستار خاص اکبر آبادی محل را عارضه طاری گردید و بمداوای تقرب خان صحت یافت از اصل و اضافه بمقصب سه هزاری چار صد سوار برنواختند *

پناه آوردن نذر محمد خان باستان دولت نشان بارگاه خلافت و باز مرحمت فرمودن ملک بلخ و بدخشان از روی فضل و احسان بخان مذکور

چون از ذره تا خورشید و ماه تا ماهی بپرتو عدل و احسان خدیو زمین و زمان در موطن روح و راحت اند و ذات کائنات صفات آن وسیله * ارزاق کاینات پیوسته در حصول این ماده مانند وجود حضرت واجب الوجود بالذات اقتضای عموم و شمول عطا می کند و در باب احسان از فیض سعادت دست نیسان مثال عمان نشان همواره در ایصال انواع مواهب بالطبع بهانه جو می باشد مکفون خاطر ملکوت ناظر آن بود که بعون عنایت الهی مملکت ماوراءالنهر از خس و خاشاک ننده

کیشان پاک و صاف ساخته و بظلم و نسق آن دیار از قرار واقع پرداخته از کمال عنایت و مهربانی و پایه شناسی و مرتبه دانی باز به نذر محمد خان مرحمت فرمایند چنانچه از مضامین نامه‌های گرامی که بجانب خان مذکور صورت ارسال یافته این معنی مستفاد میگردد - و لیکن چون خانرا ادبار دریافته و دولت از رو برتافته بود بنابراین طالعی و بی نصیبی رو از قبله آمال گردانیده قدم در وادی ناکامی نهاد - و آشفته رانی و خام طمع که لازمه تفرول مغیبات است اضافه علت شده بمصلحت چندی از نافرسان روزگار مرحله پیمای ایران شد - چون شجره املش در آن سیر زمین بجز ناکامی بری نداد و تردد و تکاپوی بی محاصل نفعی نه بخشید لاجرم باز به بلخ مراجعت نموده خواست که در یکی از قلاع ولایت بلخ توقف نموده به تحصیل اسباب جمیعت و تهیه لشکر پرداخته پرو بال شکسته را درست نماید - چنانچه بمددگاری کفش قلماق و غیره قلعه میمده را محاصره نموده قلعه را مرکز وار به پرگار احاطه تنگ فضا ساخت - و در یورش از کشش و کوشش بهادران موکب سعادت سرها به تیغ و نغها بزخم داده بی نیل مدعا و فوز مراد مراجعت نموده رخت افامت به بیلچراغ کشید - و آنرا مارا و منزل رفح حوادث روزگار اندیشیده منتظر خبر فتح و شکست عبد العزیز خان و غیره پسرانش که با کل لشکر مارا، النهار به بادشاهزاده والا گهر محمد اورنگ زیب بهادر مقابل شده سعی و کوشش از اندازه گزرا نیده بودند نشست - از آنجا که اغلب اوقات قلات عدد علت غلبه میگردد در آخر امر بمدد تائید آهی شاهزاده مظفر و منصور شده اعدا مغلوب و مخدول راه فرار سر کردند - چون از همه جانب نومید مطلق شده از کرده نادم و پشیمان گردید لاجرم بحسب مصلحت دید خرد که در امثال این وقتهای نازک از پا افتادگانرا دستگیری می نماید ندامت

و خجالت را عذر نادانی^۱ خود نموده مکتوبی مشعر بر اظهار اطاعت و توسل بذیل عاطفت خدیو زمان بشاهزاده نوشته خواهش ملاقات آن والا جناب را در ضمن مطالب ضراعت آمیز رافت آموز ظاهر ساخت - شاهزاده والا گهر بمقتضای به اندیشی و سعادت منشی عرضداشتی مشتمل بر حقیقت مذکور با نامۀ فذر محمد خان بدوگاه عالم پناه ارسال داشته التماس ترحم بر حال او نمودند - از آنجا که ذات ملائک صفات حضرت ظل سبحانی بالذات اقتضای عفو تقصیرات و فرور گزارشت زلات داند و انماض لازمۀ سرشت قدسی طیفنت آنحضرت است کردهای خان مذکور را نا کرده انگاشته متوقعات او را بقبول تلقی نموده حکم فرمودند که اگر فذر محمد خان بپادشاهزاده والا گهر ملاقات نماید بلغم و بدخشان را باو داده آن والا گهر لشکر ظفر اثر را از اطراف طلب داشته روانۀ حضور پهنور شوند - و عمده موجبات مراجعت فغلق و بیدلی امر او شد و نیز بسبب شدت ضیق تعیش که از قلت غله و کثرت عسرت و فرط وقوع بلائی قحط و غلا ناشی شده بود و وفور رغبت پادشاهزاده هلمی والا تبار و امرای نامدار به تفعلمات و مستلذات سرزمین دل نشین هندوستان که ام یخلق مثلها فی البلاد در شان اوست و تفرج مکانهای ازم آئین فردوس نوزین که از کمال آبادانی و جمیعت همگی بیوت و منازل معانفۀ چون فصور هفت حدقه بمردم نشین می مشهور و از متاع عین مالا مال و معمور است و فرط تذفر سوار و پیاده از اقامت توقف این مملکت و دواہ تردد بتعاقب اوزبکان تاخت آرز که در آن بوم و بر و دشت و در از عمارات علامات فگزاشته و آبادانی را از بزیاد بر انداخته عالم بر چغد و بوم گلستان ساخته بودند مجال توقف محال دانسته بی اختیار بدادن بلغم راضی گشتند •

معاودت موکب همایون از گابل بدار السلطنت

لاهور و از آنجا بمستقر الخلافه اکبر آباد

چون خاطر اشرف از سیر تفریحات کابل فارغ گشته از هیچ راه به هیچ
 زو در آن سرزمین حالت منتظره نماند بسمت قرار گاه خلافت بیدرنگ
 آهنگ فرموده سلخ رجب از بت خاک گزشته منزل نمودند و شاهزاده
 محمد شجاع را بعنایت خلعت با نادری سرافراز نموده حکم فرمودند
 که هرگاه شاهزاده محمد اورنگ زیب بهادر داخل سرحد کابل شوند
 آن والا گهر عازم درگاه والا گردد - دهم باغ نیمه که در سال گزشته مشتمل بر
 سه دست عمارت اساس یافته بود درینوقت با تمام رسیده از نزول اشرف صفا
 و طراوت تازه یافته بباغ فرح افزا موسوم گردید - چهارم باغ صفا
 که بنا نهادند حضرت فردوس مکانی ست از یمن قدم مبارک طراوت
 بی اندازه پذیرفته از فروغ چراغان شب برات که بر کنار نهر آن بترتیب
 چیده بودند رشک مشرق ماه منیرگشت - انار این هر دو باغ صفا و
 وفا که برنگینی و شادابی مشهور آفاق است بکمال رسیده حلاوت پیرای
 ذایقه خاص و عام شد - سعید خان را که از بلخ رسیده سعادت ملازمت
 حامل نموده بود بگوناگون مراحم و عواطف تسلی نموده بعنایت صوبه
 بهار پایه رفعت قدش بمراتب درجات مقدار بخشش والا رسانیدند - و یک
 لک روپیه مطالبه سرکار خاصه که بر ذمه خانزاد خان و لطف الله خان
 بود بخشیده در وقت رخصت بعنایت خلعت خاصه و دو اسپ
 بساز طلا مختص و سر بلند فرمودند - و خلیل الله خان را بدستور سابق
 بمقصد چار هزاره سوار و فوجداری و جاگیر میدوات از تغیر شاه بیگ خان
 معزز ساخته حکم فرمودند که ملازمت نموده از لاهور روانه خدمت

مرجوعه گردد - روز دیگر اسلن بیگ و میر عزیز که اولین فتح نامه بلخ نزد والی ایران و دویمین عنایت نامه به نذر محمد خان برده بودند بدرگاه معلی رسیده دولت کورنش اندوختند - رای تودرمل دیوان و امین و فوجدار سهند و سرکار دیبالپور و جالندهر و سلطانپور که پنجاه لک روپیه هر ساله حاصل این خالصات است چون بمعاملات خاطر خواص پرداخته بود غائبانه بخطاب راجگی و منصب در هزار سوار از اصل و اضافه سرافراز ساختند *

بیست و ششم ظاهر پشاور را مخیم سرانقات جاه و جلال گردانیدند - سوم رمضان براه پلی که از کشتیها بر آب نیلاب بسته بودند عبور نموده خارج حصار اتک مرکز اعلام منصور گردانیدند - درین تاریخ فهرست مجموعه دولت و اقبال شاهزاده سعادت پزوه محمد دارا شکوه با پسر خجسته سیر سلیمان شکوه که از لاهور باستقبال آمده بودند شرف ملازمت حاصل نموده هزار مهر نذر گذرانیدند - و بعنایت یک قطعه الماس که صد رتی وزن و یک لک روپیه قیمت داشت و اسپه از نسل عذتر موسوم ببادشاه پسند که بیانزده هزار روپیه قیمت ابتیاع شده بود با زمین طلا سربلند گردانیدند - عبد الله بیگ نبیره شکور بی اتالیق امام قلی خان بیاروی طالع بیدار بعزم بندگی درگاه جهان پناه از عبد العزیز خان جدا شده بوسیله سفارش بادشاهزاده عالی فطرت فلک جاه محمد اورنگ زیب بهادر شرف ملازمت دریافته بعنایت خنجر مرصع و منصب هزاره چار صد سوار و اسپ با زمین نقره و پانزده هزار نقد کامیاب گشت *

بیستم از پل سفاین که بر دریای بهت ترتیب داده بودند گذشته جریده بشکار قمرغه گذار تشریف برده بیست و چهار بز کوهی و بیست و پنج قوج و چهار چکله از آن میان چهارده به تفنگ خالص و نه راس از